

V souvislosti se zvažovaným koncem dosavadní podoby národního státu znovu vyvstává otázka po možnostech vzniku kvalitativně jiného světového uspořádání. Národní stát ustupuje z pozice nej významnějšího subjektu mezinárodních vztahů, čímž předznamenává vznik nové konfigurace mezinárodního prostoru.

Hlavní jednotka klasického systému mezinárodních vztahů prochází radikální proměnou a souběžně s její erozí se nutně mění i celková struktura mezinárodních vztahů. Změna postavení národního státu je způsobena komplexními procesy ekonomické, kulturní, politické a sociální globalizace, které nutně narušují dosavadní význam státu. Tyto procesy zároveň způsobují nejen proměnu státu, ale zároveň změnu pozice jednotlivce a skupin a proměnu stavby mezinárodního uspořádání. Mezinárodní systém určený transnacionálními vztahy je měněn a doplňován dalšími vazbami a spojeními. Nově uvolněný prostor vyplňovaný mezi- a nadnárodními vztahy vytváří pole, které vyvolává řadu otázek a, jak bude osvětleno v tomto textu, i odpovědí. Modely nového mezinárodního řádu jsou reakcí právě na změnu dosavadního systému vyvolanou globalizačními procesy. Nej významnější se jeví modely neomedievální říše, liberální koncept globálního vládnutí a globální společnosti či kapitalistická Říše Hardta a Negriho.

Tyto modely jsou výhonky tématu vytvoření nebo samovolného vzniku širšího rámce lidského mírového společenství. To má své kořeny v zásadní teorii věčného míru německého filosofa Immanuela Kanta. Přestože Kant neuvažoval o vzniku světového státu, ale pouze o společném svazku republikánských států, předložil základní vizi pro úvahy tohoto typu. Směr liberálního idealismu, který pokračoval v linii naznačené Kantem, ovšem není jediným proudem, který si určitým způsobem osvojil přemítání o vzniku nové formace na poli mezinárodních vztahů.